

Додаток
до рішення ___ пленарного
засідання ___ сесії обласної ради
восьмого скликання
_____ 2026 № _____

Звіт
про виконання Програми правової освіти населення
Полтавської області на 2021–2025 роки

Рішенням першого пленарного засідання четвертої сесії Полтавської обласної ради восьмого скликання від 23 лютого 2021 року № 126 затверджено Програму правової освіти населення Полтавської області на 2021–2025 роки (далі – Програма).

Метою Програми було підвищення правової культури і свідомості громадян, набуття широкими верствами населення правових знань і навичок у їх застосуванні та забезпечення доступу громадян до безоплатної правової допомоги.

Відповідальними виконавцями Програми визначено Юридичний департамент Полтавської обласної державної адміністрації (далі – Юридичний департамент) та Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області (реорганізовано шляхом приєднання до Східного міжрегіонального центру з надання безоплатної правничої допомоги), (далі – Регіональний центр).

Протягом п'яти років здійснювалась реалізація заходів Програми з правопросвітництва, підвищення рівня правових знань різних верств населення, вдосконалення системи правової освіти, розширення доступу до безоплатної правничої допомоги, з урахуванням дії постанови Кабінету Міністрів України від 09 червня 2021 р. № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану», відповідно до якої було припинене фінансування заходів, передбачених Програмою.

Всього на виконання заходів Програми планувалося фінансування 1 895 тис. грн з обласного бюджету.

У 2021 році на виконання заходів Програми було виділено та використано 326,2 тис. грн, зокрема, на:

здійснення розробки, видання та розповсюдження 8000 інформаційних буклетів, брошур, а також 2600 плакатів з питань правової тематики та доступу до безоплатної правничої допомоги;

висвітлення у 20 випусках телепередач інформації, про право осіб на безоплатну правничу допомогу, кращі практики захисту адвокатами населення, успішні справи та новації в законодавстві;

виготовлення та демонстрацію соціальної реклами інформаційно-роз'яснювального характеру з правової тематики 30 сіті-лайтів, 2 призмотронів, 4 відеороликів;

проведення 6 заходів щодо інформування громадян про правову політику держави, забезпечення прав і свобод людини у рамках відзначення Дня юриста, Дня адвокатури України та Дня безоплатної правової допомоги;

видання щомісячної газети юридично-просвітницького спрямування «Правовий вісник», яка розповсюджувалась безкоштовно у кількості 1000 шт.

Упродовж 2021-2025 років здійснювалася системна правопросвітницька діяльність для учнівської та студентської молоді. Загальна кількість учнівської та студентської молоді, для якої було проведено інноваційні правоосвітницькі заходи становила – 695,3 тис. осіб. Заходи правоосвітньої тематики передбачали участь всіх учасників освітнього процесу (здобувачі освіти, педагоги, батьківська громадськість) з урахуванням викликів і ризиків сучасності, з актуалізацією та деталізацією тем і напрямів та проводились Регіональним центром, Юридичним департаментом, працівниками закладів освіти.

Системна правоосвітня та правовиховна робота проводилась за тематикою дотримання прав громадянина, попередження протиправної поведінки, запобігання проявам булінгу, торгівлі людьми, домашнього насильства та насильства за ознакою статі, підвищення рівня обізнаності здобувачів освіти щодо правомірності вчинків та відповідальності відповідно до законодавства за правопорушення.

Правоосвітні заходи серед студентської молоді, які проводились Юридичним департаментом, охоплювали головні аспекти правового режиму воєнного стану, повноваження військових адміністрацій, питання культури доброчесності у державній службі, важливості зміни назви топонімів, національної ідентичності.

З метою підвищення обізнаності педагогічної спільноти з питань проведення правоосвітньої та правовиховної роботи у закладах освіти області упродовж 2021-2025 років здійснювалася інформаційно-роз'яснювальна робота з усіма категоріями педагогічних працівників на курсах підвищення кваліфікації, семінарах, нарадах.

Загалом проведено 43 інформаційно-роз'яснювальних семінарів на правову тематику для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вищої освіти фахівцями Регіонального центру та Полтавської академії неперервної освіти ім. М. В. Остроградського.

Забезпечено проведення роботи з позашкільної освіти та виховання дітей шляхом оптимізації діяльності гуртків, клубів, лекторіїв та іншого правоосвітнього профілю в закладах освіти та бібліотеках області. Протягом 2021-2025 років організовувалася позашкільна роботи з правознавчого напрямку для підвищення рівня знань молоді з правоосвітніх питань, проведення різноманітних видів правоосвітніх, правовиховних профілактичних заходів для формування правової культури і правової свідомості. Загалом проведено

163 правопросвітницькі заходи, включаючи онлайн-зустрічі, книжкові виставки, тематичні презентації та практикуми, інтерактивні заняття з елементами тренінгу, майстер-класи, інформаційно-правові діалоги, дебати, кінопокази тощо.

Заходи проводились Регіональним центром, Полтавською обласною універсальною науковою бібліотекою імені І. П. Котляревського, Полтавською обласною бібліотекою для юнацтва ім. Олеса Гончара, Полтавським фаховим коледжем мистецтв імені М. В. Лисенка, Гадяцьким фаховим коледжем культури і мистецтв ім. І. П. Котляревського.

Крім того, змістовне дозвілля дітей та підлітків значною мірою забезпечують 49 закладів позашкільної освіти усіх форм власності, в яких навчається понад 27 тис. учнів. У закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої, позашкільної освіти області працюють гуртки, клуби, лекторії та інші об'єднання правоосвітнього напрямку, тематика заходів яких актуалізується з урахуванням сучасних викликів і ризиків в умовах воєнного стану.

Відповідно до Положення про обласний огляд-конкурс на кращу організацію правоосвітньої та правовиховної роботи у загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах Полтавської області, затвердженого наказом Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації від 18 лютого 2020 року № 67 і зареєстрованого у Північно-Східному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції (м. Суми) 21 лютого 2020 р. за № 48/48, та з метою пошуку і впровадження оптимальних форм роботи щодо попередження правопорушень серед учнівської молоді упродовж 2021-2025 років, щороку проводилися районні й обласні етапи огляду-конкурсу на кращу організацію правоосвітньої та правовиховної роботи у закладах загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти Полтавської області. За результатами проведення конкурсів переможці нагороджувалися грамотами Департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації.

З метою підвищення рівня правових знань працівників юридичних служб органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій області Юридичним департаментом та Регіональним центром, протягом строку дії Програми проведено 14 семінарів, онлайн-нарад з актуальних питань розвитку місцевого самоврядування, правової спроможності територіальних громад, законодавства щодо військового обліку, форм і методів захисту прав громадян, нормативної грошової оцінки земельних ділянок на території територіальних громад та процедури оформлення відумерлої спадщини, підстав, порядку та механізму її передачі у комунальну власність тощо.

Навчання державних службовців органів виконавчої влади та посадових осіб місцевого самоврядування проводилось Полтавським регіональним центром підвищення кваліфікації (далі – Центр підвищення кваліфікації) відповідно до потреб замовників та на виконання планів – графіків підвищення кваліфікації державних службовців органів виконавчої влади, посадових осіб

органів місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад. Питання щодо підвищення рівня правової культури державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування постійно включалися до тематики професійних програм підвищення кваліфікації (з питань міжнародного гуманітарного права, забезпечення прав людей з інвалідністю, права на доступ до публічної інформації, основних положень у сфері прав людини, правового статусу посадових осіб місцевого самоврядування). Забезпечувалося проведення 10 загальних короткострокових програм, розроблених Центром підвищення кваліфікації та погоджених експертною радою Національного агентства України з питань державної служби та реалізовано 5 спеціальних короткострокових програм.

Протягом 2023 року організовано наукові дослідження та проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію на тему: «Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти», Юридичним департаментом взято участь у V Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю з нагоди 75 річниці Загальної Декларації прав людини.

За п'ять років впровадження Програми фахівцями Юридичного департаменту та Регіонального центру ініційовано та проведено 549 семінарів, тренінгів, вебінарів в онлайн-форматі тощо з питань правової тематики та реалізації державних механізмів доступу до безоплатної правничої допомоги.

З метою інформування населення про правову політику держави та законодавство Юридичним департаментом на вебпорталі Полтавської обласної державної адміністрації на постійній основі висвітлювалась інформація з актуальних правових питань та змін у законодавстві. Протягом 2021-2025 року Полтавською обласною державною адміністрацією, Юридичним департаментом та Регіональним центром здійснено понад 9000 публікацій щодо чинного законодавства, успішних практик, ініціатив системи безоплатної правничої допомоги.

У зв'язку з відсутністю фінансування, протягом 2022 – початку 2024 років Регіональним центром забезпечувалось видання електронної версії газети юридично-просвітницького спрямування «Правовий вісник», яка розповсюджувалась на вебресурсах партнерів та медіа (органів місцевого самоврядування, Центру підвищення кваліфікації, Головного управління Держгеокадастру у Полтавській області тощо). Вказане дозволило інформувати громадян про найцікавіші події із життя системи безоплатної правничої допомоги, новації у законодавстві та надавати юридичні консультації.

У 2023 році, у межах дії Меморандуму про співпрацю, укладеного між Полтавською обласною державною адміністрацією, Регіональним центром надання безоплатної вторинної допомоги та Полтавським юридичним інститутом Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, фахівцями Юридичного департаменту започатковано проведення щотижневих юридичних консультацій з правових питань для ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України.

У період з 2022 по 2025 роки фінансування заходів, передбачених Програмою, не здійснювалося.